

POZNAVANJE KUKACA KOD UČENIKA MLAĐE ŠKOLSKE DOBI

Adrijana Bogdan
Željko Popović
Irella Bogut
Irena Kišmartin

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti
Cara Hadrijana 10, Osijek
(popovic@foozos.hr)

UVOD

Kukci su najbrojnija skupina životinja čija brojnost prelazi preko milijun vrsta. Kukci su zaslužni za oprašivanje biljaka, raznošenje sjemenki, razlaganje organskih tvari, prozračivanje tla, pripremanje tla za rast biljaka, služe kao indikatorski organizmi, služe kao resurs lijekova, reguliraju brojnost drugih vrsta, pomoć su u poljoprivredi i šumarstvu, služe kao izvor hrane i drugo.

REZULTATI

Istraživanje je pokazalo kako učenici razredne nastave znaju imenovati kukce koje mogu susresti u svom neposrednom okolišu. No većina ispitanika, koju čine učenici drugih razreda, nisu u potpunosti upoznati s obilježjima kukaca te koristi i štetom koju oni mogu prouzrokovati. Ipak, na temelju odgovora, možemo potvrditi da interes za upoznavanje ove životinjske skupine sigurno postoji kod većine učenika. većina ispitanika je znala imenovati 12 od 16 prikazanih kukaca na fotografiji. Učenici slabije poznaju ove kukce (u manje od 50% slučajeva): obični žučak (N=24, 36%), lastin rep (N=28, 42%), opančar (N=26, 39%) i cvrčak (N=25, 37%). Razlog tomu je činjenica da polovica ispitanika nije nikada uživo vidjela kukce: običnog žučka (N=47, 70%), lastin rep (N=34, 51%) i opančara (N=36, 54%) (Slika 2).

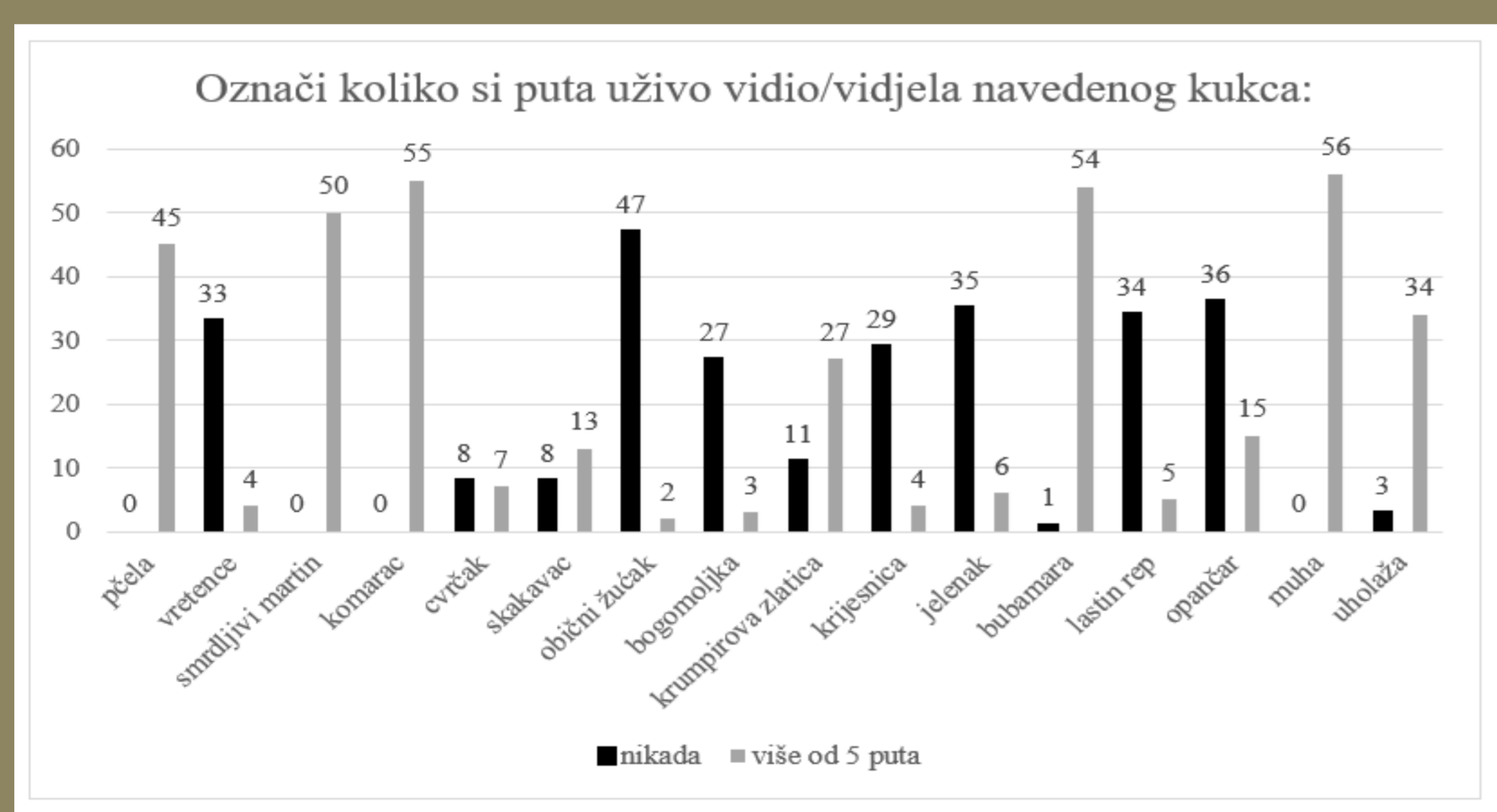
METODE

Cilj istraživanja bio je provjeriti koliko učenici razredne nastave poznaju kukce. Ispitanici su bili učenici Osnovne škole Dr. Franjo Tuđman, Beli Manastir, Osnovne škole Matija Gubec, Čeminac i Osnovne škole August Šenoa, Osijek. Ukupan broj ispitanika je 67 (na istraživanje je utjecala epidemiološka situacija pojave virusa COVID-19). Test znanja odnosio se na izgled, specifičnosti kukaca i njihove uloge u prirodi (18 pitanja), a drugi dio se odnosio na prepoznavanje kukaca prikazanih na 16 fotografija (Slika 1).

Slika 1 Fotografije kukaca upotrijebljenih u testu; s lijeva na desno:

1. red: krumpirova zlatica, pčela, obični žučak, vretence,
2. red: bogomoljka, jelenak, bubamara, opančar,
3. red: smrdljivi martin, krijesnica, komarac, muha,
4. red: cvrčak, skakavac, lastin rep, uholaža.

Slika 2 Odgovori na pitanje: Koliko si puta uživo vidio/vidjela navedenog kukca.

ZAKLJUČNO

Ovdje je prikazan dio rezultata nešto šireg istraživanja u kojem su obuhvaćeni i novi i stari udžbenici prirode i društva u kojima su pobrojana sva spominjanja kukaca ili njihove slike. Tako je dobiven uvid u sve kukce koje autori udžbenika smatraju važnim za učenike razredne nastave.

Zbog uočenog manjka edukacijskog materijala o kukcima, a u okviru aktivnosti s učenicima o poznavanju kukaca, izrađena je i edukativna eko-slikovnica o kukcima „Tko to leti? Tko to zuji? Tko se to Zemlji kreće?“ (Slika 3).

Slika 3 Edukativna eko-slikovnica o kukcima – naslovna stranica.